

Proč začala třicetiletá válka?

1/ Přečti si úryvek z Wikipedie, podtrhni pojmy, kterým nerozumíš. S pomocí textu vyber správnou odpověď níže.

„Třicetiletá válka (1618–1648) byl evropský ozbrojený konflikt známý především jako vyvrcholení sporů mezi vyznavači římskokatolické církve (katolíky) a zastánci protestantských vyznání, která vznikla v průběhu reformace v 16. století, tedy kalvinismem a luteránstvím. Neméně důležitou příčinou války byl také boj evropských zemí o politickou nadvládu“

- a) Třicetiletá válka byla politickým konfliktem o nová území, který měl změnit rozdělení moci v Evropě
- b) Třicetiletá válka byla náboženským konfliktem mezi křesťany, tedy katolíky a protestanty
- c) Třicetiletá válka byla bojem mezi katolíky a protestanty, zároveň šlo o boj o politickou moc

2/ Pro pochopení třicetileté války je potřeba si uvědomit, jakým způsobem tehdejší lidé uvažovali. Podívej se na obraz ([v prezentaci](#)) a popiš konkrétními příklady, jak náboženství vstupovalo do každodenního života lidí.

3/ Co bylo významným životním cílem pro lidi ve středověku a novověku? Využij [středověké obrazy](#) jako návod

- a) Vydělat co nejvíce peněz a zajistit rodinu
- b) Žít správným způsobem života a dojít tak posmrtné spásy
- c) Co nejvíce si užít pozemský život, radovat se a utrácet

4/ Podívej se na video ([Den, kdy Martin Luther zveřejnil svých 95 tezí, edice Slavné dny](#)). Vyber odpověď.

Martin Luther chtěl katolickou církev zničit a vybudovat vlastní	ANO / NE
Katolická církev se podle (nejen) Luthera chovala v rozporu s vlastními pravidly a ohrožovala tak podle něj spásu věřících	ANO / NE
Panovníci (např. císař) svoji moc zdůvodňovali nábožensky, spolupráce s církví (zejména s papežem) pro ně byla klíčová	ANO / NE
Luthera podporovali jen chudí lidé, šlechta byla proti němu	ANO / NE
Rozpor mezi křesťany vedl k tomu, že vedle katolické církve vzniklo také mnoho církví protestantských	ANO / NE
Náboženství a politika jsou ve středověku a novověku dvě navzájem se ovlivňující a neoddělitelné součásti života	ANO / NE

5/ Prostuduj text, podtrhni vše, co by ti mohlo pomoci odpovědět na badatelskou otázku

Rozhodující moc v Českém království měla šlechta (a v menší míře také města), která například volila krále nebo schvalovala výběr daní a svolání vojska. Po husitských válkách bylo České království výjimečné tím, že obyvatelé měli určitou náboženskou volnost, mohli se hlásit buď ke katolictví, nebo k utrakvistu (husitství). Moc šlechty a měst, stejně jako náboženskou svobodu, se po nástupu na český trůn roku 1526 snažili omezit Habsburkové, a to i přes sliby zachování dosavadního stavu. Dlouhodobý vývoj plný konfliktů mezi králem a českými stavy (stavy = skupiny obyvatel dělené podle jejich práv a povinností) vyvrcholil roku 1618, kdy čeští stavové vyhodili z okna králových úředníky a zahájili povstání. To bylo poraženo v bitvě na Bílé hoře u Prahy roku 1620. Díky různým aliancím, náboženským i mocenským zájmům se však tento konflikt z Čech rozšířil do celé Evropy, kterou sužoval dlouhých třicet let. V Českém království už např. nikdy nebude král volen šlechtou, ale Habsburkové získají zemi dědičně, majetek vzpurné šlechty bude přerozdělen mezi šlechtice oddané Habsburkům, bohatší protestanté budou muset odejít do exilu, chudší poddaní budou nuceni přijmout katolictví atd.

Odpověz na badatelskou otázku „Proč začala třicetiletá válka?“, uveď dva hlavní důvody konfliktu s odkazem na zdroje s nimiž jsme pracovali v hodině.